

10 kwietnia 2009

Granice prawa

Przepisy dotyczące zmiany granic gmin i powiatów są zgodne z ustawą zasadniczą i Europejską Kartą Samorządu Lokalnego – uznał Trybunał Konstytucyjny. Sędziowie chcą jednak wystąpić do władz z sugestią poprawienia obecnych rozwiązań.

- Aneksja terytorialna jest barbarzyńskim sposobem załatwiania spraw związanych ze zmianą granic administracyjnych – przekonywał sędziów prof. Michał Kulesza, pełnomocnik samorządów, które zaskarżyły obowiązujące przepisy.

Tymczasem, zdaniem profesora, rząd ma obecnie pełną swobodę decyzji w sprawie zmiany granic, procedura nie podlega ocenie sądowej, a ustawy pozwalają na nierównorzędną pozycję stron w postępowaniu.

- Nawet nie ma jak sprawdzić, czy w procesie decyzyjnym Rady Ministrów były nieprawidłowości – tłumaczył Michał Kulesza.

Jak zaznaczył, dotychczasowe przepisy łamią także wyrażony w wcześniejszych orzeczeniach Trybunału Konstytucyjnego postulat ochrony praw samorządów zagrożonych utratą części swojego terytorium.

- Dlaczego boicie się sądów administracyjnych – pytał przedstawiciele administracji rządowej i Sejmu.

Zdaniem posła Andrzeja Dery (PiS), granice gmin i powiatów są kwestią polityczną i dlatego nie podlegają weryfikacji przed sądami administracyjnymi. Jak podkreślił, Rada Ministrów ma pełne prawo do podejmowania decyzji w tych sprawach zgodnie z własną oceną sytuacji.

Adam Misiuwianiec z Departamentu Administracji Publicznej MSWiA zapewnił ponadto, że rząd każdorazowo ze szczególną starannością przygląda się kwestiom zmiany granic mając świadomość prawdopodobnych konfliktów.

Trybunał Konstytucyjny, nawiązując do podobnych orzeczeń z lat ubiegłych, uznał przepisy dotyczące zmiany granic za zgodne z ustawą zasadniczą. Zdaniem składu orzekającego, konstytucji nie łamie ani przyznanie prawa do swobodnej decyzji rządu w sprawie mapy

administracyjnej, ani brak możliwości odwołania się do sądu przez zainteresowane gminy i powiaty.

Podkreślono, iż „samodzielność jednostek samorządu terytorialnego nie ma charakteru absolutnego, a zatem do ustawodawcy należy dostosowanie rozwiązań dotyczących sądowej ochrony do zakresu samodzielności wynikającego z konstytucyjnych i ustawowych granic zakresu działania administracji lokalnej”.

Sędziowie zauważyli jednak, że aktualne rozwiązania budzą wątpliwości, o czym świadczy liczba wniosków do TK w tej sprawie. Dlatego zapowiedzieli skierowanie do parlamentu sygnalizacji dotyczącej potrzeby znalezienia skutecznych mechanizmów zabezpieczających jednostki samorządu terytorialnego przed pochopnymi zmianami ich granic.

Wnioski do Trybunału Konstytucyjnego w sprawie przepisów o zmianie granic samorządów złożyły: Rada Gminy Sicienko, Rada Gminy Osielsko, Rada Powiatu Rzeszowskiego, Rada Gminy Boguchwała oraz Rada Powiatu Bydgoskiego.

Źródło: PAP